13/04/2020

“Ἰδού ο Νυμφίος έρχεται” (Μ. Δευτέρα)

/ Ορθόδοξες Προβολές

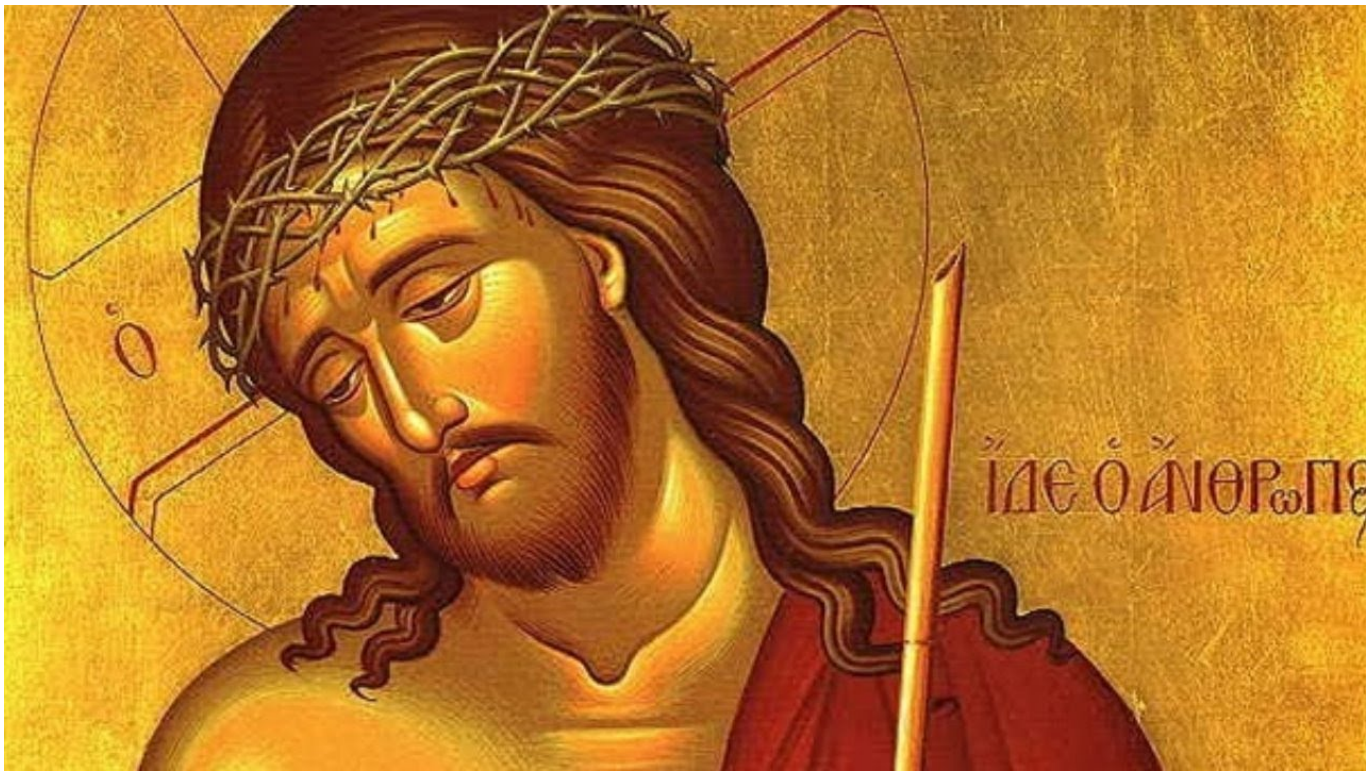

Του Μητροπολίτου Καισαριανής, Βύρωνος και Υμηττού κ. Δανιήλ

Στούς Ἑβραίους ἐπικρατοῦσε ἡ συνήθεια νά τελοῦν τούς γάμους τους τήν νύκτα. Συνοδευόμενος ὁ νυμφίος ἀπό τούς φίλους του μετέβαινε στήν οἰκία τῆς νύμφης, τήν παραλάμβανε παρακολουθουμένη ἀπό τούς συγγενεῖς και τούς οἰκείους της, διέσχιζαν τίς ὁδούς καί τήν ὁδηγοῦσε στήν οἰκία του, ὅπου ἐκεῖ παρετίθετο τό γαμήλιο δεῖπνο. Καθ’ ὁδόν φίλοι καί φίλες προσμένοντες τήν πομπή ἀκολουθοῦσαν κι αὐτοί συμπυκνώνοντάς την μέ ὁλονέν περισσότερους. Στήν τελευταία αὐτή κατηγορία ἀνῆκαν οἱ δέκα παρθένες τῆς παραβολῆς μέ τήν ὁποία ὁ Σωτήρας Χριστός παραβάλλει τήν βασιλεία Του (Ματθαῖον κε΄, 1-13).

Στήν παραβολή ὅλες χαρακτηρίζονται ὡς παρθένοι καί ἐννοοῦνται οἱ ψυχές τῶν ἀνθρώπων. Θεωροῦνται κατά τήν ἀλληγορίαν Παρθένες διότι ὅλες ἔχουν ἐξαγνισθεῖ διά τοῦ αἵματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὅλες εἶναι ἀπηλλαγμένες ἀπό τόν μολυσμό τῶν εἰδώλων. Ὅλες προσδοκοῦν τήν ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Ὅλες ὁμολογοῦν τήν πίστη στόν Ἰησοῦ Χριστό πού ἔρχεται νά κρίνει ζῶντες καί νεκρούς. Ἄν καί΄ὅλες ἔχουν τόν ἴδιο σκοπό καί περιμένουν τόν ἴδιο Νυμφίο, ὑποτυπώνουσες μέ τήν κοινή προσδοκία τους κάθε ἀνεξαιρέτως βαπτισμένο

Χριστιανό ἐν τούτοις ὑπάρχει οὐσιαστική διαφορά μεταξύ τους, ὥστε οἱ μέν πέντε νά χαρακτηρίζονται μωρές καί οἱ πέντε νά τιτλοφοροῦνται φρόνιμες. Προκύπτει αἴφνης τό ἐρώτημα εἰς τί συνίστατο ἡ μωρία τῶν πέντε πρώτων; Ὅπως ἐξηγεῖ ὁ Κύριος ἔλαβον τούς λαμπτῆρες τους χωρίς νά ἐφοδιασθοῦν μέ ἔλαιον, ἀλλά κράτησαν κενά τά ἐλαιοδοχεῖα τους. Εἰς τί συνίστατο ἡ φρόνησις τῶν ἄλλων πέντε; Εἰς τό ὅτι μαζί μέ τούς φανούς τους προμηθεύθηκαν καί ἔλαιον μέ τόν ὁποῖο θά τούς τροφοδοτοῦσαν. Μέ αὐτά ὁ θεῖος Διδάσκαλος ἤθελε νά ἐννοήσει ὅτι κλήση, βάπτισμα, πίστη, ἐγγραφή στό θεῖον βιβλίον τῆς ζωῆς εἶναι σβησμένοι φανοί, ἐάν τά καλά ἔργα δέν προσθέτουν σ’ αὐτά τήν λάμψη τους. Περί αὐτοῦ μίλησε ὁ Κύριος φανερά, λέγοντας: «Οὕτω λαμψάτω τό φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσι τά καλά ἔργα» (Ματθαίου ε΄, 16).

Ἡ παραβολή ἐπιδιώκει νά μᾶς συστήσει τήν ἐγρήγορση «μήποτε βαρηθῶσιν ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ καὶ μερίμναις βιωτικαῖς, καὶ αἰφνίδιος ἐφ’ ὑμᾶς ἐπιστῇ ἡ ἡμέρα ἐκείνη» (Λουκᾶ κα΄, 34).

Γι’ αὐτό ὁ Κύριος στήν παραβολή καί παρομοιάζει τόν βραχύ καί μάταιο αὐτό βίο πρός ὕπνο, τόν ὁποῖο οἱ ψυχές πού ἀποκαραδοκοῦν τόν Νυμφίο ἐκοιμήθησαν στήν γωνιά τοῦ δρόμου. Στόν ὕπνο ὅμως παραδόθηκαν οἱ πέντε φρόνιμες παρθένες ἀφοῦ προνοητικῶς ἐξασφαλίσθηκαν ἀπέναντι παντός ἐνδεχομένου, συνδυάσασες τόν ἔλαιον μέ τόν λαμπτῆρα πρόσθεσαν τήν διαγωγή πρός τό βάπτισμα καί ἐπιχορήγησαν «ἐν τῇ πίστει ὑμῶν τὴν ἀρετήν, ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν γνῶσιν, ἐν δὲ τῇ γνώσει τὴν ἐγκράτειαν, ἐν δὲ τῇ ἐγκρατείᾳ τὴν ὑπομονήν, ἐν δὲ τῇ ὑπομονῇ τὴν εὐσέβειαν, ἐν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τὴν φιλαδελφίαν, ἐν δὲ τῇ φιλαδελφίᾳ τὴν ἀγάπην» (Β΄ Πέτρου α΄, 5).

Οἱ δέ μωρές εἶπαν πρός ἑαυτές φρεναπατώμενες: Διατί νά βιαζόμαστε ; Ὑπάρχει ἀκόμη καιρός. Ἄς κυλισθῶμεν στήν ἀμεριμνησία τῆς ζωῆς, ἄς ἀπολαύσουμε τήν χαρά τῶν ματαιοτήτων καί αὔριο ὅταν γεράσουμε καί πλησιάζει ὁ θάνατος θά ἐπιδοθοῦμε στά χριστιανικά ἔργα. Σκέψεις μωρότατες, διότι ποῖος γνωρίζει τήν ὥρα καί τήν στιγμή πού ὁ Υἱός τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. Ποῖος ἀπό μᾶς εἶναι δυνατόν νά γνωρίζει πότε τελειώνει ἡ ζωή του; Οὐδείς.

Ἐκ τούτου προκύπτει ἡ ἀνάγκη ὁ ἄνθρωπος νά εἶναι πάντοτε ἕτοιμος ὅταν ἀκουσθεῖ τό «Ἰδού ὁ Νυμφίος ἔρχεται ! Ἐξέρχεσθε εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ !», νά ἀνταποκριθεῖ καί νά εἰσέλθει χαίρων στήν χαρά τοῦ γαμηλίου Δείπνου.

Αὐτή εἶναι ἡ κραυγή μέ φωνή Ἀρχαγγέλου καί ὡς σάλπιγγα Θεοῦ ἀντηχοῦσα. Ἡ φωνή αὐτή ἀντηχεῖ ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός, εἰς τήν πλέον ἀπροσδόκητη ὥρα, ὅταν ὁ καθένας ἄνθρωπος κάθε ἄλλο θά περίμενε ἀπό τήν ἔλευση τοῦ Κυρίου.

Καλῶς ἄρα ἐξωμοιώθηκε ἡ στιγμή του θανάτου πρός κλέπτη ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός, ὁ ὁποῖος ἔρχεται ξαφνικά καί μᾶς ληστεύει χωρίς νά μᾶς δώσει προηγουμένως τήν ἐλάχιστην προειδοποίηση (Λουκᾶ ιβ΄, 39). Οἱ φρόνιμες παρθένες ἀναπηδοῦν ἀπό τον ὕπνον στήν ἀφύπνιση καί ἀπό τοῦ σκιώδους παρόντος βίου εἰς τήν ἀθάνατη ζωή, κοσμοῦν τίς λαμπάδες τους, ἀκολουθοῦν τήν μεγάλη πομπή, πού ὁδηγεῖ στόν Νυμφῶνα καί στέκεται πρό τοῦ θείου θρόνου μετά παρρησίας γιά νά δώσουν λόγο τῶν πεπραγμένων τους. Ἀλλά οἱ μωρές περιπίπτουν σέ ἀμηχανία. Ἔφεραν τόν ὄνομα τοῦ Χριστοῦ ἐπιφανειακῶς, ἐξωτερικῶς. Ἀνέβαλαν νά ζήσουν εὐαγγελικῶς μεταθέτοντες αὐτήν τήν ὑποχρέωση ἀπό τήν νεανική ἡλικία στήν ὥριμη, ἀπό τήν ὥριμη στήν γεροντική καί ἀπό τήν γεροντική στήν τελευταία περίοδο τῆς ζωῆς τους μέχρις ὅτου εὑρεθοῦν πρό τοῦ τέλους. Τότε ματαίως ζητοῦν ἔλαιον ἀπό τίς φρόνιμες. Ὑπερπερισσεύοντα ἔργα δέν ὑπάρχουν. Ἡ ἀρετή τοῦ πλησίον δέν θά καλύψει τόν ἄκαρπον. Καί ἅγιοι, ἄγγελοι, Θεοτόκος δέν δύνανται νά βοηθήσουν τόν ἀπρονόητον.

* * * * *

Οἱ φρόνιμες εἰσῆλθησαν μέ τόν Νυμφίο στόν νυμφῶνα καί ἡ θύρα ἐκλείσθη. Ποία θύρα;

Ἡ μεγάλη θύρα τῶν προβάτων.

Ἡ θύρα τῆς θείας Μακροθυμίας.

Ἡ θύρα ἡ ὀρθάνοικτος ἐφ’ ὅσον εὑρισκόμεθα στήν παροῦσα ζωή.

Ἡ θύρα ἡ καλοῦσα τούς ἐξ ἀνατολῶν καί δυσμῶν και βορρᾶ καί νότο.

Ἡ θύρα ἡ καί τούς φονεῖς καί τούς ληστές καί μοιχούς δεχόμενη ἀρκεῖ νά μετανοήσουν.

Ἡ θύρα ἡ εἰποῦσα «τόν ἐρχόμενον πρός μέ οὐ μή ἐκβάλω ἔξω» (Ἰωάννου στ΄, 37).

Καί ματαίως τώρα πλέον οἱ ἄφρονες κρούουν οἰκτρῶς κράζουσες.

«Κύριε, Κύριε ἄνοιξον ἡμῖν τήν θύραν τοῦ ἐλέους Σου».

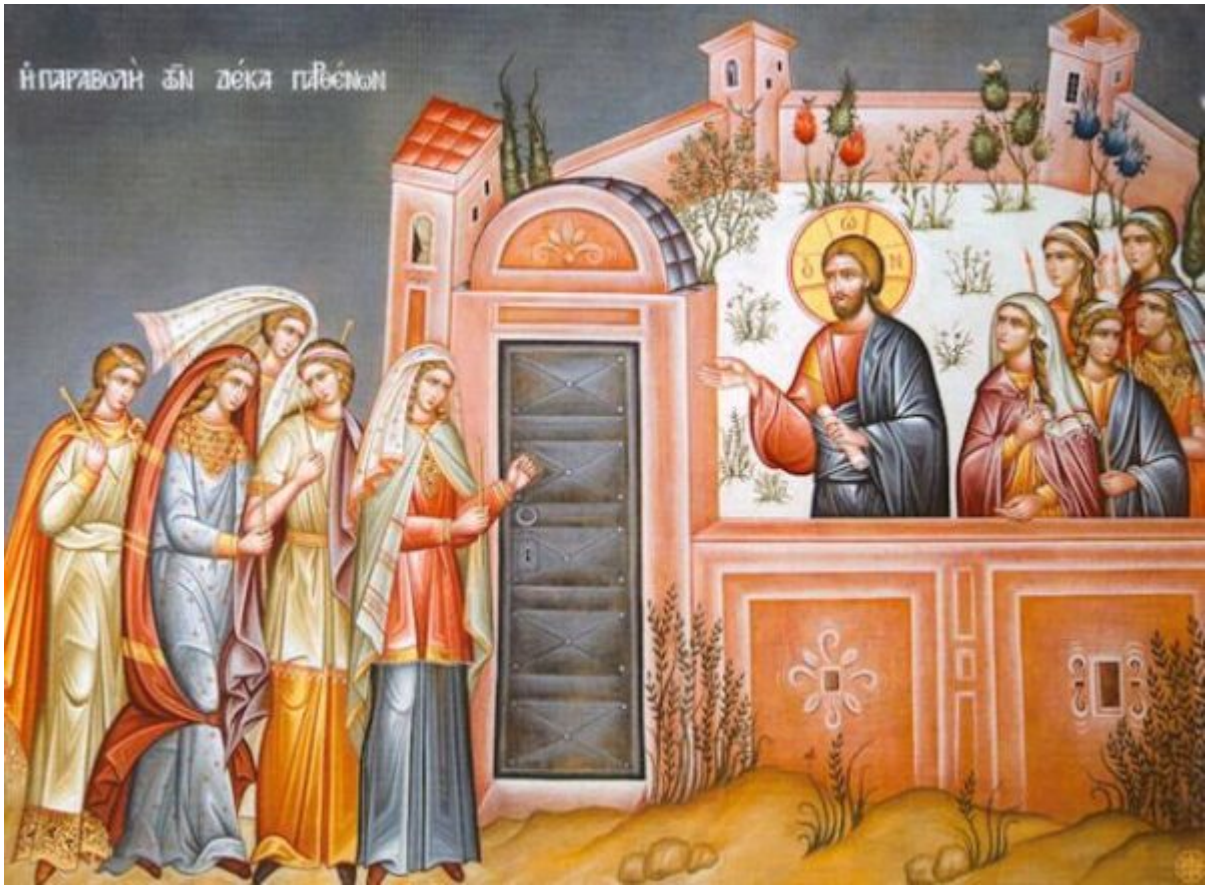
Ἡ παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων